

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy óra	4 K
Egyes szám ára 16 fillér.	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 28. szám.

Hétfő, február 4.

A bresztlitovszki tárgyalások.

— Egy ukrán delegált leleplezi Trockijt. —

Budapest, febr. 4. Breszt-Litovszkból jelentik febr. 1-éről a M. T. I.-nak:

Az ülés folytatásában Czernin után Trockij kijelenti, hogy kormánya a kievi rada ellentéte. Ez azonban nem akadályozza őt Ukrania függetlenségének elismerésében. Némely csoportok Oroszország szeparatistikus törekvéseit tulhajtják, félvén a forradalom hatalmától. **Hangsúlyozza Trockij, hogy a központi hatalmak nem dönthetnek az orosz-ukrán belviszonyokban.** Csakis oly megállapodások ismerhetők el a kievi radával, amelyeket az orosz delegáció jóváhagyott.

Lubinszky ukrán delegátus szerint eddig nem tiltakoztak Trockij auctoritása ellen, **most azonban Trockij hamis megállapításai ellen tiltakoznia kell.** Ismerteti a bolsevik kormány törekvéseit, amellyel az örendelkezési jog elismerésének ürügye alatt az anarchiát támogatják, hatalmat a vörös gárdára alapítják, a sajtót elnyomják, politikusokat kivégeztek. A pétervári kormány támogatásával az ő meghívására új ukrán köztársaság jelent meg Breszt-Litovszkban. Ismerteti az ukrán köztársaság a kievi rada és a charkovi ellenrada megalakulását. A pétervári kormány a beavatkozásra való ürüggyel követelte a hatalomnak a charkovi radának való átengedését, amit a kieviak megtagadtak. Az alkotmányozó gyűlés 75 százaléka a kievi rada híve. Végső eszközül a bolsevik kormány dec. 3-ára Kievebe összehívta az ukrán parasztok, katonák kongresszusát, amely **bizalmat szavazott a kievi radának.** Ezek közül 80 delegátus Charkovba menekülve Ukrania kormányának proklamálta magát, amit a bolsevikiek a vörös gárdával támogattak. Így keletkezett a charkovi kormány.

Czernin utal a január 10-iki ülésen tett nyilatkozatára. Kijelenti, hogy nincs ok, hogy visszavonják a központi hatalmak ama kijelentését, amely szerint Ukrania kormánya önállóan képviseltesse magát. **Újlag elismerik a szabad, szuverén ukrán köztársaságot, amely nemzetközi szerződéseket köthet.**

Trockij cáfolja, hogy Ukrania önálló államiságát illetőleg álláspontja megváltozott volna, mire az ülés véget ért.

Döntő tanácskozások Berlinben.

Budapest, február 4. A Magyar Távirati Irodának jelentik Berlinből: Czernin, Kühlmann és Ludendorff Németország és a monarchia között fenálló politikai és katonai ügyek megbeszélésére Berlinbe érkeztek. Ugyancsak Berlinbe várják Wedel bécsi nagykövetet.

Bécs, február 4. Báró Walstetten, a vezérkar főnökének helyettese és Praman osztrák tábornok tegnap Berlinbe utazott, hogy az ottani tanácskozásokon részt vegyenek. E tanácskozások eredménye **döntő befolyással lesz a bresztlitovszki béketárgyalások további menetére.**

Czernin és Kühlmann Berlinben.

Budapest, febr. 4. Bresztlitovszkból jelentik a M. T. I.-nak: Czernin gróf és Kühlmann február 3-án kíséretükkel megbeszélésekre rövid tartózkodásra Bresztlitovszkból Berlinbe utaztak.

Befejezték az entente konferenciát.

Páris, febr. 4. Havas jelentés. A szövetségesek konferenciája szombaton befejeződött. A hozott határozatok alkalmasak arra, hogy befolyásolják a hadműveleteket. Vasárnap az entente-államokban azonos tartalmu hivatalos kommunikékat tesznek közzé. Sonnino, Orlando és Lloyd George hazautaztak.

Páris, febr. 4. A szövetséges tábornokok konferenciája megvitatta azokat az eszközöket, amelyekkel védekezni akarnak a légi támadások ellen. Megvitatták a front és a parancsnokságok egységének problémáját.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, február 4. Az Etsch és a Piave között élénk tűzérési harcok. A Brentától keletre két előretörést visszavertünk. — A vezérkar főnöke.

Távíró Berlin és Moszkva között.

Pétervár, febr. 4. A közvetlen távíróösszeköttetést Berlin és Moszkva között életbeléptették.

A finnek a béketárgyalásokon.

Berlin, febr. 4. A finn követ megcáfolja a finn kormány lemondását. Ellenkezőleg megbízást kapott a kormányától, hogy a bresztlitovszki tárgyalásokon képviselje Finnországot.

Finnország tiltakozása.

Bécs, febr. 4. Kültügyi kormányunk tiltakozó iratot kapott a finn kormánytól. **Elmondják, hogy Oroszország, bár elismerte Finnország függetlenségét, vonakodik csapatait visszavonni,** fegyvereket oszt szét a lakosság között, rabolnak, gyilkolnak. Finnország függetlenségének megsértéseért a Finnországot elismerő összes államoknál ünnepelesen tiltakoznak.

Átpártolt ukrán ezredek.

Kiev, febr. 4. Néhány ukrán ezred csatlakozott a szovjet csapatokhoz. **Elfoglalták az arzenált,** a helyőrség többi ukrán csapatai vonakodnak a szovjet csapatokra lőni.

Hozánk átszökött oroszok.

Budapest, febr. 4. A sajtóhadiszállásról jelentik: A keleti harctéren 1700 orosz katona lovastól, szekeres-től átjött a mi frontunkra. Olyan orosz csapatokból valók ezek, amelyek a románokkal harcban állottak.

A politika hírei.

A demokrata pártból.

Budapest, febr. 2. A demokrata-párt tegnap délelőtti nagygyűlésén Vázsonyi Vilmos dr. igazságügy-miniszter felszólalására kimondotta, hogy a párt egységesen belép az új pártba és vidéki szervezeteit fenntartva, a fővárosban megalakítja a demokrata polgári szövetséget.

Keresztényszocialista Néppárt.

Budapest, febr. 4. Vasárnap délután a néppárt értekezletet tartott, amelyen egyhangulag elhatározták, hogy vidéki szervezeteinek fenntartásával csatlakozik az egységes kormány-párthoz. Megtörtént a néppárt és a keresztényszocialistapárt fuziója is, amelynek új neve ezentúl: „Keresztényszocialista Néppárt.”

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, február 3.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

OLASZ HARCÉTER:

A hétközség fensikján tovább is tartott az élénk tüzérési tevékenység

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, február 3.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCÉTER:

Rupprecht trónörökös hadserege: A flandriai arevonalon délután a Houthouster-i erdő és a Lys között élénk tüzérési harcokra került a sor. A tüztevékenység időnkint Lens vidékén a Scarpe mindkét oldalán és Cambraytól nyugatra is feléledt. Monchynál visszavertük az angolok egy erős felderítő előretörését.

A német trónörökös és Albrecht württembergi herceg hadserege: A franciák az Oise-Aisne csatorna mellett egy meghiusult vállalkozásuk alkalmával foglyokat hagytak kezünkön. Az Ailette mentén, Reims szakaszán, a Maas magaslatain és a Hartmannsweilerkopfon sokszoros tüzérési tevékenység. Gyalogságunk a Maas keleti partján és Badonwillersnél földérítések alkalmával néhány franciát hozott magával.

OLASZ HARCÉTER:

Élénk tüzharc az asiagoi fensíkon, a többi harcérien nincsen újság.

Ludendorff.

A délvidéki gabonarekvirálások.

A délvidéki ujjban elrendelt gabonarekvirálások, ez emberileg érthető is, nem tulságosan kellemesen hatottak a lakosságra, amely pedig a háboruban eddig hozott anyagi- és véráldozataival új ragyogó bizonyítékait adta kipróbált hazafiságának. Már most rossz indulatú settenkedők még avval a híreszteléssel is iparkodtak fokozni ezt a kellemetlen hatást, hogy ezek a rekvirálások Németország érdekében történnek, hogy a magyar állampolgároktól elvéteik még az a kevés is, amelyők van, csak azért, mert a német birodalom így kívánja a maga polgárainak mennél jobb élelmezése érdekében. A híresztelés célzata kézenfekvő. A cél: izgatni a mi jó népünket, egyrészt hatóságaink, másrészt hűségese német szövetségeseink ellen. Mintha az entente messzirenyuló kezei működneek itt.

Nos, ezzel az éppoly ostoba, mint gonosz híreszteléssel a legerélyesebben kell szembeállnunk. Érdeklődünk úgy a mi hatóságainknál, mint az ügyet ismerő németbirodalmi illetékes tényezőknél és mindkét helyen annak a leghatározottabb kijelentésére hatalmaztak fel bennünket, hogy a híresztelésből egy szó sem igaz. Az új rekvirálás kizárólag a hazai nép élelmezése és a háboru folytán támadt egyéb saját szükségleteink céljait szolgálja. Németországba pedig egy szem gabona sem megy ki. Hiszen Németország annyira el van látva, hogy épp mostanában küldött saját készletéből több száz waggon gabonát Ausztriának. A délvidék lakossága tehát nyugodt lehet a rekvirálás céljai tekintetében, a gonosz és német szövetségeseinket méltatlanul támadó izgatók pedig, ha még ezentul is mozgolódnak merészkednének, a hatóságoknak adandók át.

HIREK

— **A király Badenbe költözik.** Bécsből jelentik: Illetékes helyről közlik: Öfelsége *Károly* király családjával együtt, tekintettel a laxenburgi erdők nedvességére, másrészt, hogy a front eseményeiről és Brezst-Litovszkából közvetlen értesüléseket kapjon, állandóan Badenbe költözik.

— **Új tábornagyk.** A sajtószállásról jelentik: *Boroevicson* kívül *Böhm* Ermollit is ki-nevezték tábornaggyá.

— **Menyháth Károly — jószágfelügyelő.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Menyháth* Károly m. kir. kincstári ispánt a VII. fizetési osztályba sorolt jószágfelügyelővé nevezte ki.

— **Elismerés az anya- és csecsemővédelem torontali szervezéseért.** Ismételt megemlékeztünk lapunkban az anya- és csecsemővédelemnek vármegyénkben való szervezéséről és ennek az akciónak fontosságáról, amelyet *Jankó* Ágoston alispán kezdeményezésére a törvényhatóság legutóbb már életbe is léptetett. A vármegye, amikor megyei szervezetét kidolgozta, belépett a Stefánia-szövetségbe és a vármegye alispánja felkérte dr. *Tauffer* Vilmos egyetemi tanárt, hogy a torontali anya- és csecsemővédelem kapcsolatát az országos központtal irányítsa. Ebben az ügyben vármegyénk alispánja tegnap a következő levelet kapta *Tauffer* professzortól:

Méltóságos Alispán Ur!

Hivatalos utból hazaérkezve csak ma jutottam hozzá, hogy átolvassam Torontalmegye gyönyörű eleboratumát az anya- és csecsemővédelem ügyében.

Egyelőre még nem hivatalosan, de mint melegen érző ember szölok Méltóságodhoz, hogy kifejezzem azt a nagy örömet, mely e nagylelkű hazafias munka olvastára én bennem kél.

Szörnyen sok munka vár ugyan reám a Stefánia-szövetség révén, de szívesen vállalkozom reá, hogy Torontalmegyében magam szervezzem az anya- és csecsemővédelem kapcsolatát a központtal, mert a megértés, mely e remek munkában megnyilvánul magával ragad és lelkesít.

Fogadja Méltóságod meleg üdvözlétemet és öszite nagy tiszteletem kifejezését

Dr. *Tauffer* Vilmos.

Ez a levél fényesen beszélő bizonyosság amellet, hogy a központban is mennyire értékelik vármegyénknek a gyermekmentés érdekében megindított nemes akcióját és csak újabb buzdítás lehet arra, hogy azt a gyakorlatban a társadalom odaadó és buzgó támogatása mellett minél nagyobb sikerre vigyük.

— **Marton Andor előadása a szabad liceumban.** A Torontalmegyei Magyar Közművelődési Egyesület szabad liceumában tegnap délután *Marton* Andor gazdasági egyesületi főtítkár tartott előadást a háboru utánra várható gazdasági és társadalmi átalakulásokról. A kaszinó termék szorongásig megtöltötte a közönség, amely nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta az előadót, aki igazán élvezetes, közvetlen módon beszélt előadásának első részében arról, hogy a nyugat és kelet között a háboru után kifejlődő forgalom nagyrészt hazánkön keresztül fog lebonyolítódni, amiből, ha okosan és céltudatosan helyezkedünk el és használjuk ki ezt a helyzetünket, nagy és általános gazdasági fellendülés fog bekövetkezni.

Előadásának további folyamán arról szölott, hogy milyenek lesznek pénzügyi viszonyaink a háboru után és fejtegetései során arra az eredményre jutott, hogy a most általánosan mutatókozó pénzösséget a szükségszerűleg előálló nagyarányu beruházások, amelyek egy a mezőgazdaság, mint az ipar terén elkerülhetetlenek, nemsokára egy pénzügyi korszak fogja felváltani, amikor az iparnak és kereskedelemnek az eddiginél sokkal nagyobb fellendülése várható. Azután még a társadalmi tagozódásban várható változásokról szölott, majd előadásának befejezésében annak a szükségességéről beszélt, hogy úgy társadalmi, mint a közéletben szigoruan meg kell óvnunk sajátos faji jellegünket, mert ebben látja nemzeti fejlődésünk legnagyobb biztosítékát. Az előadás végzetével a közönség zajosan ünnepelte *Marton* Andort.

— **Mai tőzsejelentés.** Budapestről telefonálják: Magyar Hitel 1202, Osztrák Hitel 798, Jelzálog 509, Leszámitolóbank 680, Agrár 892, Magyar Bank 499, Hazai 501, Fabank 746, Adria 1500, Atlantica 1905, Közuti 732, Salgótarjáni 920, Rimamurányi 940.

— **A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közgyűlése.** Vasárnap délelött tizenegy órakor tartotta a „Köztisztviselők fogyasztási szövetkeze” évi rendes közgyűlését *Jankó* Ágoston udvari tanácsos, alispán elnöklöte alatt. Elnöklö alispán a tárgyszorozat előtt szívélyes szavakkal üdvözölte az igen szép számmal megjelent tagokat s miután megállapította a közgyűlés meghirdetésének szabályszerűségét és a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. *Grandjean* Jenő és *Szilágyi* Lajos tagokat felkérte, rámutatott azokra a nagy nehézségekre, melyekkel ma mindenemü nyers és ipari terménynek beszerzése jár. Ép ezen okok miatt a szövetkezet a mult évben is legfényesebb bizonyítékát adta életrealóságának azzal, hogy a valódi szükségletet biztosította tagjai részére és így megfelelő hivatásának. Tökéletes, minden gáncsol lehetlenné tevő működést nem tudott kifejtteni, az természetes, mert hiszen hol van oly emberi intézmény, mely minden téren tökéletes, különösen ma, a háboru negyedik esztendejében, mikor minden ember türelmetlenné, idegessé lett, s mindenki csak saját érdekével törődik? Felkéri tehát a közgyűlésen megjelenteket, hogy amikor az igazgatóság az 1917 ik évről szölo üzleti jelentését megteszi, hallgassák azt jóindulattal, a köz érdekeire figyelemmel, ne keressék csak a hibákat, arnyoldalakat, hanem legyenek tekintettel az előnyökre is, azokra a jótéteményekre, melyeket a szövetkezet a mai nehéz idökben tagjainak nyújtott s legyenek meggyöződve, hogy az igazgatóság minden lehetőség szerint igyekezett, a töle csak telhető buzgósággal kötelességét teljesíteni.

Elnök megnyitö beszédét a közgyűlés lelkes éljenzéssel hallgatta meg, utána következett az igazgatóság 1917. évi üzleti jelentése, melyet dr. *Szentiványi* Ferenc th. arvaszéki elnök, a szövetkezet titkára olvasott fel. E jelentés valóban megfelel az intézmény komolyságának, amennyiben minden öndicsekvés nélkül mutatott rá a szövetkezet működésének előnyös oldalára, de nem tagadta le és nem hunyt szemet a hátrányos dolgokra sem. Ezeknél azonban kimondotta, hogy itt sem az igazgatóság mulasztásáról, hanem a háborus körülmények kedvezőtlen befolyása okozta a nehézségeket. E jelentésből megtudhatni azt, hogy a szövetkezet 1917. évi forgalma elérte

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Kedden, február hó 5-én két előadás: 5 és fél 9 órakor.

Szerdán, február hó 6-án két előadás: 5 és fél 9 órakor.

A földem bere.

Regényes történet 4 felvonásban.

A főszerepben Beregi Oszkár.

az egy és
get, mely
reskedők
kat épített
önzetlen,
sos működ
óriás forga
tudta lebony
kidolgozott
a közgyűlés
domásul.
Ugyanígy
évi mérlege
és 1917.
ban felt jav
Stross Béla
Murka Lej
választotta
tente után
jelentek uj
gyűlést bere

— **A katn**
miniszter 7
tekintettel
katonai szö
érdekeinek
rendelkezést
szolgálatra
érettégit tel
főiskolákra
beiratkozhas
akik legalább
állanak és e
tellen töltött
tanévre a viz
letételére leg
egy tanulm
heti szabads

— **Megnyit**
Miszió keret
hák a Váral
dákban. Szé
ott reggelit,
azért nem m
dig valahogy
most azonban
nincs tüzelő
a gyermeknek
tanulmány a
a szegény gy
tekintet nélkül
lában, ott
vesznek fel.
engedi, azok
husz fillér el
Misszió Társu
váltva felgye

— **Tűz Far**
napokban Jov
rán tűz ütött
éves unokája
nál játszva,

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Kedden, 5-én

Szerdán, 6-án

Utolsó
alkony.Bűnügyi dráma 4 részben. — Főszereplők:
Ludwig Trautmann és Anna Szonkowsky

— Előadások: 5 és fél 9 órakor. —

Helyárok:

Pályulés 1:50 K, zsölye 1:50 K, I. hely
1:50 K, II. hely 1:— K, III. hely 60 fillér.

az egy és fél millió koronát, tehát oly összeget, melyről azelőtt csak a legnagyobb kereskedők mertek ábrándozni, amikor légvárakat építettek, de megismertük azt a valóban önzetlen, minden anyagi érdekről lemondó áldásos működését az igazgatóságnak, mely ezen óriás forgalmat 34909 kor. 56 fill. költséggel tudta lebonyolítani. Nem is csoda, hogy e szépen kidolgozott, alapos és tárgyilagos jelentést a közgyűlés egyhangú lelkeredéssel vette tudomásul.

Ugyanígy fogadta el a közgyűlés az 1917. évi mérleget, a felügyelő-bizottság jelentését és az 1917. évi nyereség hováfordítása tárgyában tett javaslatát az igazgatóságnak. Ezután Stross Béla, Bogcha Márton, Kolling György, Murka Lajos tagokat igazgatósági tagokká választotta meg a közgyűlés, minek megtörténte után, indítvány hiányában, elnök a megjelentek újbóli szívélyes üdvözlése után, a közgyűlést berekesztette.

— **A katonadiákok szabadsága.** A honvédelmi miniszter 752—1918. eln. sz. rendeletével — tekintettel a háború hosszú tartamára — a katonai szolgálatra bevonult főiskolai hallgatók érdekeinek megóvása céljából a következő rendelkezést tette: Elrendelte, hogy a katonai szolgálatra bevonult főiskolai hallgatók és érettségét tett középiskolai tanulók az egyes főiskolákra katonai hatósági engedély nélkül beiratkozhatnak. Azon főiskolai hallgatóknak, akik legalább két év óta tényleges szolgálatban állanak és ebből legalább hat hónapot a harc-téren töltöttek, egyelőre a folyó 1917—1918-iki tanévre a vizsgákra való előkészülésre és azok letételére legfeljebb 4 heti, a beiratkozásra és egy tanulmányi félév elvégzésére legfeljebb 12 heti szabadságot engedélyez.

— **Megnyiták a népkonyhák.** A Szociális Misszió keretében ma nyitak meg a népkonyhák a Váraljai-utcai és a Temesvári-utcai óvodákban. Szegény gyermekek ingyen kapnak ott reggelit, tízórait, ebédet és vacsorát. Eddig azért nem működtek a népkonyhák, mert eddig valahogy csak kijött a nép a fejkvótából, most azonban, hogy fogytán van a kenyér, nincs tüzelőanyag, éppen jókor siet segítségére a gyermeknek a Szociális Misszió. Környezet-tanulmány alapján veszik fel a népkonyhába a szegény gyermekeket *felekezeti és nemzetiségi tekintet nélkül*. Ahol több gyerek van egy családban, ott csak bizonyos számú gyermeket vesznek fel. Akiknek anyagi helyzetük megengedi, azok fizetni fognak a gyerekekért napi husz fillér ellátási díjat. A népkonyhákban a Misszió Társulat hölgytagjai teljesítenek felváltva felügyeleti szolgálatot.

— **Tűz Farkasdon.** Farkasd községben a napokban Jovanov Nika ottani birtokos udvarán tűz ütött ki. A tüzet Jovanov Nika két 4 éves unokája okozta, kik az egyik szalmakazalnál játszva, gyufával felgyújtották a udvaron

felhalmazott összes takarmányt körülbelül 5000 korona értékben. De henn égett a tűzben, a tüzet okozó gyermekek közül az egyik fiú is. Növeli a szerencsétlenséget a tűz napján a haretérről nyert az a hír, hogy a tűzben vesztett gyermek atyja, Jovanov Lyuba hősi halált halt.

— **Török cukorkaárusek a rendőrségen.** A bégaparti állomáson tegnap reggel két török cukorkaárus nagyobb mennyiségű cukrot akart a vonatra feladni szállítási igazolvány nélkül. Nagyidai tiszthelyettes, a katonai rendőrség vezetője és Pap őrmester igazolásra szólította fel a törököket, akik a cukorral együtt a rendőrségre kerültek. Itt kiderült, hogy a két török, névszerint Huszen Muzlim és Idris Jonesz gosztovári (Macedónia) illetőségű lugosi lakosok 145 kg. cukrot kaptak egy itteni cukorkaárustól, aki igazolta, hogy a Cukorközpont jogosultan utalta ki neki a cukrot, amit ő régebbi adósság fejében adott át lugosi kollégáinak. Ezek erre visszakapták a cukrot, de mert szállítási igazolvány nélkül akarták elszállítani, kihágásért 200—200 korona pénzbírságra ítélték őket, a büntetés végrehajtását azonban felfüggesztették. A két török boldogan hagyta el mázsás terhével a rendőrség épületét.

A KISVÁROS

Asszonyom,

egy jólöltözött, simára borotvált gentleman, önnek egyébként hódoló tisztelője, aminap szemébe nyomta keretnélküli monokliját, leült mellém egy kényelmes karosszékre, kurta angol pipát tett szabályosan ívelt ajkai közé, majd megszólalt eképen: Oh, my dear, újabb időben sokat gondolkodom a kisváros társadalmi élete felett. Miben is áll ez a társadalmi élet? Ah, az emberek többé-kevésbé utálják egymást, amely érzelmenek a kisvárosban és vidéken „barátság” a neve s ha majd egyszer ez az érzelmelem is elmúlik, úgy itt már élni sem lesz érdemes, sőt határozottan ki kell innen vándorolni. A közös utat tartja még itt össze valamiképen az embereket, hidd el nekem, szívem egyetlen barátja.

Meg voltam döbbenve. Miért nevez ez az ember engem éppen most barátjának, vajjon mit vétettem én neki? Szemébe néztem, azokba a merengő ultramarin szemekbe, ám azok hidegek voltak és rejtelmesek és titkos gondolatából nem árultak el semmit!

A simára borotvált gentleman tovább fűzte halk reflexióit: — Ugy van, mon cher ilyen az a társadalom, amelyben élni szerencsénk van. És nem csak ilyen. Nem tudom, vetted-e már észre, hogy a kisváros hierarchiája egy modern Jákob-létra, amelyen még a jólelkű angyalok is mindtülekedve a felső fokok felé törekednek és az alsóbb fokokon nem akar elhelyezkedni senkisé. Ah, barátom, itt annyi az előkelő ember, hogy szinte beleszédülök s én ezentúl minden asszonyt „kegyelmes ur-nóm”-nek fogok szólítani. Ha ugyan lesz alkalmam rá. Ki tudja szóba állnak-e majd velem? A góthai almanach családomról eddig nem vett tudomást s ezt, ugylátszik, megtudta városunk egyik gyönyörű, de büszke hercegnője s azóta még a köszöntésemet sem fogadja. Le vagyok törve, agyon vagyok sujtva, barátom, én benyujtom a lemondásomat.

Meleg részvétellel tekintettem szerencsétlen barátomra. Meg akartam vigasztalni s zengő, férfias hangon igyekeztem a szíve sajgó sebet megközelíteni. De ő lemondóan legyintett, sőt már folytatta is megkapó panaszkodását:

—Ez a Trockij ott fenn Bresztlitovszkban váltig demokráciáról és megint csak demokráciáról prédikál és az a Wilson ott fenn Északamerikában ugyanezt az üres

szalmát esépli. Ez a Trockij beszélhet, amit akar, ezen a gyönyörű tájon, közel a szerb határhoz, már nem is hallatszik az ő gyöngye szavuk. Ki legyen itt vajjon demokráta, itt, a legdusabb, a legnemesebb arisztokrácia ősi fészkeiben? Itt, ahol az arisztokrácia minden faja oly tökéletesen van képviselve, ahol virágzik a születési, a pénzarisztokrácia, csakugy mint a szellemi előkelőség. Hidd el nekem, kedvelt hivem, én egy halomban ennyi előkelőt még sohasem láttam. A születési arisztokrácia legtöbb tagjáról be lehet bizonyítani, hogy valóban ágyban született; ha a pénzarisztokrácia létezéséről akarsz meggyőződésket szerezni, nézd meg hányan vannak ők, akik az adótárgyalásokon súlyos szeszereket sirnak le rövid tíz perc alatt; a szellemi arisztokráciáról pedig ne is beszéljünk ott, ahol minden ember okosabb akar lenni a másikkal. Valóban, mon ami elykor a régi Indiában érzem magam, én, a szegény rab-szolga, aki körül rideg kasztok emelkednek égbe nyúló falakkal, reménytelen merevségben, örökre mindörökre.

Barátom végzett. Keresztbe rakta lábait, kis angol pipájából hármát szippantott és két halk sóhajt eregetett északnyugat felé. A csönd nyomasztó volt. Megszólaltam:

— Oh nemes barátom, ilyen az élet. Valóban, itt minden ember előkelő, sőt az előkelőségnek igen sok a finom árnyalata, halvány nuance-a. De azért ne esüggedjünk. Határozzuk el mi is, hogy előkelők leszünk mint két walesi herceg. A többiek is eképen eszelekedtek és két hét leforgása alatt oly előkelők voltak, mint a pinyt. Előre barátom, dagassza vitorlánkat kedvező északi szél s majd csak kikötünk valamely előkelőség zöldelő virányán. Föl az orral, mylord, grófom, sőt kínai alkirályom. Jelszó: Vagyok olyan herceg mint te!

Barátom nemes profilján a megértés jelei sugároztak. Sőt nyomban gögös ajkbiggyesztéssel rraccsolni is kezdett. Szavaiban itt-ott kihagyott egy-egy mássalhangzót. Fölényes volt és ellenállhatatlan. Nem volt éppen szellemes, de végtelenül előkelő és bájos. Gyönyörű volt.

Asszonyom, ha ujjáalakult barátommal legközelebb találkozok, közölje velem a hatást, melyet ez előkelő férfiú önműre gyakorolt. Tudomásom szerint, szivethódító hadjárata már eddig is óriási sikerrel járt. Hogy honnan tudom? Asszonyom, nemes barátom már annyira előkelő, hogy a nobilis emberek mintájára minden asszonyi ügyét nyomban elárulja nekem.

— odi.

MULATSÁG

A jótékony nőegylet táncdélutánja.

Valamikor régen, évekkel ezelőtt ilyen időtájt, farsangvége felé esőrgös sipkájával, rózsaszínű köpönyegében és szerelem ordójával nap-nap után itt volt közöttünk Karnevál hercege. Évről-évre pontosan feltűnt a téli hétköznapok olomszürke láthatarán, vizkereszt napjára elérkezett és megnyitotta időségi üzletét. Mert ez a herceg annak ellenére, hogy fejedelmi sarj, jó üzletember: mulatságokkal, bálokkal kereskedik. Most pár esztendeje nem jó idők járnak hercegi boltjára, mintha kiveszett volna a vidámság az emberekből, nem igen mulatunk, mint tettük azelőtt, amint mulattak őseink, akik közül az egyik (aranyos, bohém fiú lehetett) kitalálta a farsangot.

Pedig hát ma is vannak táncért hevülő fiatal leányok, talán még jobban hevülnek érte ma, mint annak előtte, mert oly kevés részük

van ma benne. Ma is áll a nagy igazság, hogy rövid az élet és farsangjaink meg vannak számlálva, mégis majd minden báli emlék nélkül mult el a legutóbbi két-három farsang felettünk.

Ezért örült már napok óta városunk táncos fiatalsága a nagybecskereki jótékony nőegylet tegnapelőtti hirdett táncdelutánjának, ezért teltek meg zsufolásig a jó öreg kaszinó helyiségei, ezért veszték el rövid pár órára a tánc izzó mámorában azok a sötét gondolatok, amiktől a mai időkben igazán alig-alig tud szabadulni az ember.

Városunk társadalmának színe-java ott volt a szombati estélyen és a sok ragyogó báltoillette, a táncól kipirult fiatal lányarcok, a cigányzene, a kacagó jókedv, egy rövid időre elfeledtette velünk a szomorú időköt, amiben élünk. A békeidők legnagyobb sikerü báléjszakáinak hangulatával vetekedett ez a szombati este és a siker teljes volt. A táncot szeretők hangos jókedve a legszebb köszönet a nőegylet vezetőségének, amely ebben a csunya háborus világban egy kis békeidőbeli hangulathoz segítette táncdelutánjával a fiatalságot.

NYILTTÉR

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Egy 70 év óta fennálló helybeli fűszer- és rövidáruüzlet, korlátozott italmérési és trafikjoggal, a város legforgalmasabb utcájában, családi okok miatt kedvező feltételek mellett

eladó.

126 Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

1 drb 1¹/₂ éves
tenyészbika
(svájci faj) eladó.

138
Kohn Simonné, Ujzora
Telefonszám 5.

A párdányi járás főszolgabirjától.
250-918. szám. 125-2.2

Pályázati hirdetés.

Az elhalálozás folytán végleg megüresedett torontái községi segédjegyzői és egyúttal anyakönyvvezető helyettesi állásra ezenel pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi II. tcikkben körülírt képesítésüket igazoló oklevelükkel, valamint eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi febr. 20-ig annál inkább nyujtsák be, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek. A szerb nyelv bírása kívánatos.

Az állás után a következő javadalmazás jár: 1200 kor. fizetés a községtől, 400 kor. állami fizetékiegészítés, 240 kor. lakbérilletmény és 72 kor. utiátalány, ezenkívül 5 évenként 4-szer ismétlődő évi 100-100 korona kor. pótlék.

A választás iránt később fogok intézkedni.
Párdány, 1918. évi január hó 23-án.

Hertelendy, főszolgabiró

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Malomipari és Áruforgalmi R.-t. Budapest, V., Gizella-tér 3.

Sürgőnycim: Malombank.

Telefonszám 134-94.

67

Konyhakerti magvakat

míg a készlet tart
napi áron szállítunk.

A nagy maghiányra való tekintettel, rendelések csak a beérkezés sorrendjében vehetők figyelembe.

Csirképességért, tisztaságért szavatolunk.

Használt, jó állapotban levő
gőzgépet és
cséplőszekrényemet
szalmakazalozóval együtt szabad-
kézből eladnám.

JARMATZKY JÓZSEF
gőzcséplőgéptulajdonos
Antalfalva.

186

60 HP. Stabil gőzgép

Marschall gyártmányu,
egy 48 m² tüzfelületű,
8 légkörös
Schrantz és Rödiger

gőzkazánnal eladó.

Azonnal szállítható.

Bővebbet: Friedrich Testvérek
136 gépgyára, Temesvár.

131

Nagybecskereken a Hunyadi-utcában levő
szállodám az összes berende-
zéssel, házzal és cukrászdá-
val együtt haláleset miatt

azonnal eladó.

Remsing Mátyásné
Nagybecskerek.

Meghívó.

A „Torontái Kaszinó” igazgatósága a Kaszinó
közgyűlését

f. évi február hó 17-ik napjának d. u. 6 órá-
jára tüzte ki, melyre a tagokat ezennel meg-
hívja.

A tárgysorozaton csak azon indítványok tár-
gyalhatók, melyek az igazgatónál 8 nappal a
közgyűlés előtt írásban bejelentettek.

Az alapszabálynak a közgyűlésre vonatkozó
szakaszának utolsó bekezdése értelmében a
közgyűlésen csak azok a tagok bírnak szava-
zati joggal, akik az előző évi tagsági díjaikkal
hátralékban nincsenek

Nagybecskerek, 1918. évi február hó 4-én.

Grézo s. k.

h. ügyvezető-igazgató.

Wudy s. k.

elnök-igazgató.

Három elárusító leány

(köztük egy, ki a ruhavarrásban is jártas)
felvétetik

BUKOVÁ CZ ISTVÁN
férfi- és nőidivatüzletében
Nagybecskerek.

132

Az écskai uradalomnál
egy kovács és
egy bognári állás
betöltendő.

Bővebbet Écskén a Jóságfelügyelő-
ségénél lehet megtudni. 121

Gépitő kisasszony

nagyobb gyakorlattal

azonnal alkalmazást nyerhet.
Gyorsírásban jártasak előnyben részesülnek.
Hivatalos órák d. e. 9-1/2-ig, d. u. 3-6-ig.

Ajánlatok

„Pénzintézet”

127 jelige alatt
a „Torontái” kiadóhivatalába küldendők.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.